

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee

Brüssel, 4. oktoober 2007

TÄISKOGU ISTUNGJÄRK

26.–27. september 2007

KOKKUVÕTE VASTUVÕETUD ARVAMUSTEST

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamused tervikuna on kättesaadavad Euroopa Liidu ametlikes keeltes komitee kodulehel:

http://eesc.europa.eu/activities/press/summaries_plenaries/index_en.asp

1. TÖÖSTUSPOLIITIKA JA INNOVATSIOON

- **Jätkusuutliku tootlikkuse edendamine Euroopa töökohtadel**

- **Raportöör:** Leila KURKI (Töötajad – FI)

- **Viide:** omaalgatuslik arvamus – CESE 1257/2007

- **Põhipunktid:**

Komitee

- leiab, et traditsioonilisi majanduskasvu mootoreid tuleb täiendada uute, jätkusuutlikku kasvu edendavate elementide loomisega. Tootlikkuse kasvu tuleb suurendada, tööjõu pakkumise vähenemist vähemalt aeglustada, tööelu atraktiivsust tõsta;
- on seisukohal, et Euroopa Liidu ülesanne on toetada kõiki liikmesriike ja ettevõtteid nende püüdlustes suurendada jätkusuutlikku tootlikkust, mis on Lissaboni strateegia oluline osa. Ideed, mille kohaselt töökohal tehtavatel sotsiaalsetel ja kvaliteediuuendustel on oluline mõju ettevõtte edukusele, tuleb aktiivselt edendada.
- kordab oma ettepanekut luua tööelu kvaliteeti kirjeldav Euroopa indeks, mis oleks alus tööelu kvaliteedi parandamisega seotud uutele algatustele. EMSK põhjalikud ja laiaulatuslikud ekspertteadmised muutuva töökoha väljakutsetest ning neile vastamisest moodustaksid sellisele tööle hea lähtealuse;
- kutsub komisjoni üles tellima täiendavaid uurimusi tööelu kvaliteedi ja tootlikkuse seose kohta;
- leiab, et Euroopa Liidu uuendus- ja koolitusalgatustes oleks kasulik pöörata tähelepanu töökoha uuendamisele ning uutele erialastele oskustele ja juhtimistavadele;
- teeb ettepaneku, et liikmesriigid rakendaksid oma tööhõiveprogrammide ja innovatsioonipoliitika osana programme, mis edendavad töö kvaliteeti ja tootlikkust;
- Leiab, et on oluline, et jätkusuutlikku tootlikkust käsitlev arutelu ja praktilised algatused jätkuksid. Komitee võib anda sellesse protsessi olulise panuse, tutvustades kodanikuühiskonna sellekohaseid seisukohti.
- **Kontaktisik:** *Torben Bach Nielsen*
(tel: 00 32 2 546 96 19 – e-post: torben.bachnielsen@eesc.europa.eu)

- ***Euroopa keemiatööstuse areng***

- **Raportöör:** Josef ZBOŘIL (tööandjad – CZ)

- **Viide:** teabearuanne – CESE 733/2007 fin

- **Põhipunktid:**

Teabearuandes esitatakse ülevaade keemiaspektori arengutest aastatel 2000–2005, lähtudes konsultatsioonifirma Reckon statistilise uurimuse tulemustest ja 2007. aasta mais Dresdenis toimunud avalikust arutelust.

Aruande esimeses pooles vaadeldakse keemiatööstuse positsiooni ELis ja globaalsetel turgudel.

Euroopa keemiatööstus on endiselt aktiivne ja tugev tööstusharu. Euroopa siseturg on keemiatoodetega kauplemisele avaldanud väga head mõju. Keemiatööstus on olulise tähtsusega peaaegu kõigile tööstusharudele ja selle strateegiad avaldavad otsest mõju keemiatoodete tarneahela järgmise etapi kasutajatele. Keemiatööstus annab tööd umbes 4 miljonile inimesele. Maailmaturul on Euroopa Liidu keemiatööstus endiselt tipus, kuid on edetabelis kaotanud oma juhtpositsiooni Aasiale.

Teabearuande järgmises osas võetakse vaatluse alla tööhõivekõikumised, teadus- ja arendustegevus, investeringud, energeetika ning keskkond.

Tööhõive 25-liikmelise ELi keemiatööstuses on viie aasta jooksul langenud 5 %. Töötajate vanus on ajavahemikus 2001–2005 veidi tõusnud. Kõrge kvalifikatsiooniga ja mittemanuaalseid tegevusi läbiviivate töötajate osakaal on suurenenud.

Investeeringud ning teadus- ja arendustegevus on keemiatööstuse tuleviku kindlustamisel keskse tähtsusega. Keemiatööstus on peamine Euroopa töötleva tööstuse teadus- ja arendustegevusse investeerija.

Euroopa keemiatööstus on üks energiamahukamaid tööstusharusid. Euroopa Liitu ja tema keemiatööstust ümbritsevad tegelikult piirkonnad ja riigid, kus energia maksumus on tunduvalt väiksem. Selline madal energiahind on varjatud toetus asjaomastele keemiatööstustele.

Aruande järeldest tuuakse välja peamised suundumused, võimalused ja ohud. Nende hulgas võib nimetada pidevalt arenevaid uusi ja täiustatud tooteid ja protsesse, suundumust tarbekaupadele, teadus- ja arendustegevuse kulude stabiilsust, vähenevat tööhõivet ning tootmise aeglasi kasvu.

Üks aruande peamisi murepunkte on keemiatööstuse maine ja üldsuse negatiivne ettekujutus sellest tööstusest. Euroopa Liidu keemiaspektori jaoks on oluline aktiivsem mainekujundus, mida peaksid toetama ka ELi institutsioonid.

Üldiselt ei toeta ELi praegune õiguskeskkond just mitte eriti Euroopa keemiatööstuse konkurentsivõimet. EMSK ja tööstus tervitavad parema õigusloome ning eeskirjade mõju hindamise algatusi.

REACH-määruse osas jõutakse aruandes järeldusele, et tuleb maksimaalselt vähendada tootmisväliste kulude suurenemise, kartellikokkulepete sõlmimise ja VKEdele ebaproportsionaalse koormuse tekkimise ohtu. Kõnealuse määruse rakendamise kulud tunduvad olevat vastuvõetavad. REACH-määruse raames läbi viidud uurimustest lähtudes ootab Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee juba lähitulevikus tööohtude ja kutsehaiguste mõju vähenemist ning neist tulenevate majanduslike ja sotsiaalsete kulude kahanemist.

– **Kontaktisik:**

(tel: 00 32 2 546 86 28 – e-post: ccmi@eesc.europa.eu)

2. **ENERGIA**

- ***Energiatõhususe tegevuskava***

– **Raportöör:** Edgardo Maria IOZIA

– **Viide:** KOM(2006) 545 lõplik – CESE 1243/2007

– **Põhipunktid:**

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tervitab Euroopa Komisjoni kavandatud meetmeid ja toetab neid ning arvab, et ka üle 20-protsendiline sääst on tehniliselt teostatav. Eesmärgi saavutamiseks tuleb välja töötada riiklike tegevuskavasid, milles võetakse arvesse lähteolukorra erinevaid majanduslikke ja tehnilisi tingimusi. EMSK pakub hulga konkreetseid soovitusi ja ettepanekuid erinevatel tegevustasanditel:

- käivitada horisontaalsemal ja üldisemal tasandil spetsiifiline elulaadi ja –kvaliteeti käsitlev arutelu, et tõsta avalikkuse teadlikkust; keskse tähtsusega on vastutustundliku energiatarbimise kasvatus. haridus kõigil tasanditel ja eluetappidel, teadus- ja arendustegevus, rahvusvaheline mõõde (partnerlust käsitlevad ettepanekud, rahvusvahelised raamlepingud, Kyoto protokollile järgnenud tegevused) on teemad, mis vajavad enamat tähelepanu ja edasist tõhustamist;
- poliitilisel ja sotsiaalmajanduslikul tasandil soovitab komitee soodsate maksusüsteemide kasutuselevõttu, energiatõhusust käsitlevate algatuste rahastamist, ettevõtete sotsiaalse vastutuse heade tavade edendamist jne. Oluline on sotsiaaldialoog, milles osalevad

kodanikuühiskond, ettevõtjad, ametiühingud ja keskkonnaorganisatsioonid, kuid samuti kohalikud haldusasutused; transpordi- ja energiapoliitikakooskõlastamine on ebapiisav.

- Tehnilisemal tasandil soovitab komitee
 - lisada prioriteetsete meetmete hulka kaugkütte- ja jahutusvõrgustike rajamine;
 - hoogustada uute integreeritud energiateenuste pakkumist ja uute töökohtade loomist;
 - laiendada energiat tarbivate toodete keskkonnasõbralikku projekteerimist ehk ökodisaini ka elamutele ja transpordile jne;
 - elektrooniliste arvestite kasutuselevõttu, võrkude kaugjuhtimise süsteemi, võrkude koormuse haldamise optimeerimist jne.

- **Kontaktisik:** *Siegfried Jantscher*
(tel: 00 32 2 546 82 87 – e-post: siegfried.jantscher@eesc.europa.eu)

- **Säästev elektritootmine fossiilkütustest**

- **Raportöör:** Josef ZBOŘIL (tööandjad – CZ)

- **Viide:** KOM(2006) 843 lõplik – CESE 1246/2007

- **Põhipunktid:**

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee nõustub komisjoni teatises esitatud analüüsi ja kirjeldustega. Väljavaated nullilähedase söe põletamise heitkogustega tehnoloogiate väljatöötamiseks ja turule viimiseks kahe järgmise aastakümne jooksul on paljulubavad. Samas ei tohi see viia selleni, et energiapoliitika strateegiaid ja eesmärke võetaks juba praegu vastu siduvate meetmetena, mis eeldavad süsinikdioksiidi sidumise ja ladustamise tehnoloogiate laiaulatuslikku kasutust. Toimivaid ja majanduslikult tasuvaid lahendusi CO₂ heite eraldamiseks ja eemaldamiseks söekütteil töötavatest elektrijaamadest praegusel hetkel ei ole (komitee leiab, et komisjon on oma teatises süsinikdioksiidi sidumise ja ladustamise tehnoloogiate ajalise raamistiku suhtes optimistlik). Teine oluline teema on kaevandustöötajate töötingimuste märkimisväärne parandamine. Komisjoni kutsutakse üles looma raamistikku, mis käsitleb peamiselt ohtusid, on usaldusväärne ja samas mitte liialt piirav. Kuna elektrijaamade tõhusust pidevalt parandatakse ja nullilähedaste söe põletamise heitkogustega tehnoloogaid arendatakse, aitab söepõletamine täita ennetava kliimakaitse tingimusi ja söel on suur roll ka tulevaste energiavajaduste rahuldamisel.

- **Kontaktisik:** *Siegfried Jantscher*
(tel.: 00 32 2 546 82 87 – e-post: siegfried.jantscher@eesc.europa.eu)

3. TÖÖSTUSTOODANG – ÕIGUSLIK RAAMISTIK

- ***Masinaehitussektorit käsitlevate õigusaktide lihtsustamine – ühtse turu seireüksus***

- **Raportöör:** Edgardo Maria IOZIA (töötajad – IT)

- **Viide:** ettevalmistav arvamus – CESE 1238/2007

- **Põhipunktid:**

Euroopa Komisjoni asepresidendid Margot Wallström ja Günter Verheugen esitasid komiteele koostada ettevalmistav arvamus masinaehitust käsitlevate õigusaktide lihtsustamise kohta. Euroopa Komisjon pöörab ühenduse õigustiku lihtsustamisele ja täiustamisele erilist tähelepanu.

Komisjon leiab, et just Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee on see, kes tagab läbipaistvuse masinaehitussektori õigusraamistiku üldise ühtsuse analüüsis ka väljaspool konkreetseid valdkondlikke õigusakte.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee toetab komisjoni algatusi, mille eesmärk on kõnealuse sektori konkurentsivõime tõstmine ning asjaomase õigusraamistiku parandamine paremate ja tõhusamate õigusaktide kaudu, arvestades sektori omapärasid, kus tegutseb kümneid tuhandeid väikese ja keskmise suurusega ettevõtteid.

Komitee soovib, et hõlmataks rohkem inimesi komisjoni nendesse organitesse, mis tegelevad koordineerimise ja järelevalvega, ning mõnel juhul ka organitesse, mis teostavad kontrolli lubade andmise menetluste haldamise, teavitusasutuste tegevuse ja nende sertifitseerimise kvaliteedi üle.

Komitee palub, et standardimise valdkonnas saaksid kõik osapooled osaleda standardite kujundamisel juba eeletapist alates.

Ühtse standardimise osas leiab komitee, et eelkõige väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele peaks see olema kättesaadav tasuta või sümboolse tasu eest.

Komitee rõhutab, et kõik ebavajalikud halduskulud tuleb kõrvaldada, mis vähendaks märkimisväärselt tootmissüsteemi koormust.

Komitee loodab, et komisjon pöörab vajalikku tähelepanu vajadusele edendada standardimise stabiilsust, võttes arvesse ettevõtete ning peamiste sidusrühmade ettepanekuid. Komitee soovitab komisjonil enne õigusaktide väljatöötamist hinnata, kas samu eesmärke ei saaks täita teiste vahenditega, näiteks kaas- või isereguleerimise kaudu.

Komitee palub, et kõrvaldataks siseturu elluviimist takistavad tehnilised tõkked.

Komitee soovib, et tulevikus eelneks õigusakti loomisele alati hoolikas mõjuhindang, milles arvestatakse proportsionaalsuse taset, ning et ka pärast toimuks selle range jälgimine.

Töökohtade loomist ja sektori konkurentsivõime arengut toetavate ühiste algatuste määratlemisel etendab Euroopa valdkondlik sotsiaaldialoog võtmerolli. Tingimata tuleb arvestada töötajate, kodanike ja keskkonna kaitse põhimõtetega.

- **Kontaktisik:** *Jean-Pierre Faure*
(tel: 00 32 2 546 96 15 – e-post: jean-pierre.faure@eesc.europa.eu)

Täiendav arvamus:

- **CCMI 042 Tööstuse masinate alasektorile kohaldatava õigusraamistiku lihtsustamine**

- **Raportöör:** *Joost van IERSEL* (tööandjad - NL)
- **Viide:** *ettevalmistav arvamus – CESE 694/2007 fin*

- **Kontaktisik:** *Pol Liemans*
(tel: 00 32 2 546 82 15 – e-post: pol.liemans@eesc.europa.eu)

- **CARS 21**

- **Raportöör:** Francis DAVOUST (tööandjad – FR)
- **Viited:** KOM(2007) 22 lõplik – CESE 1239/2007
- **Põhipunktid:**

Komitee tervitab soovi töötada välja terviklik lähenemisviis ning arvestada nii tööstuse arengu erinevate mõõtmete, konkurentsivõime kui ka eri sidusrühmadega. Ta tervitab halduskoormuse vähenemist, mis tuleneb 38 ühenduse direktiivi asendamisest ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (UN/ECE) asjaomaste eeskirjadega.

Kõnealuse lähenemisviisi kohaldamisel tekkivad raskused on järgmised:

- konsensuse otsimise tõttu kipub erinevates küsimustes otsuste tegemine edasi lükkuma;
- analüüsi sisu ja soovitusel sõltub suurel määral osalevatest sidusrühmadest;
- integreeritud lähenemisviis võib esitatud küsimuste analüüsimisel viia vastutuse hajumiseni.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee soovitab :

- tööstusettevõtjatele tuleks jätta aega tehnoloogia uuendamiseks, mis on vajalik rangemate nõuete täitmiseks, ilma et sellega kaasneks olulist toodete hinnatõusu ega selle tagajärjel autopargi uuendamise aeglustumist;
- keskkonna teemad ei peaks piirduma süsinikdioksiidi küsimusega ja huvi peaks tundma ka teiste lahenduste vastu kui tehnoloogilised lahendused, et töötada välja terviklik lähenemisviis, millega pööratakse tähelepanu mootorsõidukite ja maanteetranspordi rollile Euroopa ühiskonnas;
- ümberkorraldusi käsitleva foorumi, 2009. aasta kokkuvõtte ja mõju-uuringute aluseks tuleks võtta CARS 21 raames edendatav integreeritud lähenemisviis, püüdes suurendada selle õiguspärasust;
- EMSK-ga tuleks teha otsesemalt ja varem koostööd, kuna just EMSK ülesandeks on tema olemuse ja koosseisu tõttu Euroopa ühiskonna eri osapoolte kaasamine komisjoni neid puudutava poliitika kujundamisse.
- **Kontaktisik:** *Luís Lobo*
(tel: 00 32 2 546 97 17 – e-post: luis.lope@esc.europa.eu)
- **Mootorsõidukid – andmesildid ja kirjed**
C kategooria arvamus
- **Viide:** KOM(2007) 344 lõplik – CESE 1242/2007
- **Kontaktisik:** *João Pereira dos Santos*
(tel: 00 32 2 546 92 45 – e-post: Joao.pereiradossantos@esc.europa.eu)

4. MAJANDUS- JA RAHAPOLIITIKA

- **Euroala tugevdamine**
- **Raportöör:** Umberto BURANI (tööandjad – IT)
- **Kaasraportöör:** Olivier DERRUINE (töötajad – BE)
- **Viide** KOM(2006) 714 lõplik (SEC(2006) 1490) – CESE 1261/2007
- **Põhipunktid:**

Finantsturgude integratsiooni puhul oleks tarvis norme, millega tagada tarbijate huvide optimaalne kaitse ja vajadusel turgude järelevalve.

Komitee loodab, et majandus-, raha- ja tööhõivepoliitikate lähendamist on võimalik saavutada eurogrupi ja tööhõivenõukogu kohtumiste kaudu.

Euroala eestvedajaks peaksid olema liikmesriikide valitsused. Samuti tuleks kasuks see, kui euroalaga veel liitumata riigid tutvustaksid selgelt oma tulevikukavatsusi.

Tähtsus, mille euro on rahvusvahelise valuutana saavutanud, peaks toetama taotlust saada koht Rahvusvahelises Valuutafondis (IMF). See ei tähendaks mõne praeguse liikme koha äravõtmist, vaid uue liikme lisandumist.

Üks suhteliselt vastuoluline mõte on välja käidud: luua Euroopa Stabiilsatsioonifond, mida toetatakse edukamatel perioodidel maksutulu ülejääkide arvelt, et rahastada kogu ühendusele huvi pakkuvaid projekte.

- **Kontaktisik:** Gilbert Marchlewitz
(tel: 00 32 2 546 93 58 – e-post: gilbert.marchlewitz@eesc.europa.eu)

- **Finantsturgude areng**

- **Raportöör:** Olivier DERRUINE (Töötajad – BE)
- **Viide:** omaalgatuslik arvamus – CESE 1262/2007
- **Põhipunktid:**

Soovitused käsitlevaid mitmeid valdkondi.

On oluline töötada välja äriühingute juhtimist kajastavad näitajad ja statistilised vahendid, mis annavad selgema pildi riskimaandusfondide (*hedge funds*) ja erakapitali investeerimisfondide (*private equities*) tegevusest. Riskimaandusfondidele ja erakapitali investeerimisfondidele tuleks rakendada usaldatavusnormatiivid. Avatud investeerimisfonde (UCITS) käsitlevat direktiivi tuleks muuta, et see kataks ka erakapitali investeerimisfondid ja kohustaks neid olema läbipaistvamad. Komisjon peaks ergutama algatusi finantsteenuste tarbijate informeerituse tugevdamiseks ja nimetatud algatusi jätkama. Noteeritud äriühingud, mille aktsiad on ostetud, peaksid avaldama endiselt oma tegevuse kohta miinimummääral teavet juhul, kui nad börsil enam ei osale

Maksusoodustused pikaajalist strateegiat kohaldatavatele pensionifondidele peaksid innustama neid investeerintepoliitikas kõrge tasemega ja sotsiaalselt vastutustundlikeks investeerinteks. Komisjon ja liikmesriigid peaksid jälgima, et ettevõtete sotsiaalset vastutust rakendataks kõikides sidusrühmades, sh investeerimisfondide puhul.

Kuna suur hulk väga lühiajalisi investeeringuid käsitlevaid otsuseid võetakse vastu maksuparadiisides (*offshore*-firmades), kutsub komitee nõukogu, komisjoni ja Euroopa Keskpanka üles mõtlema võimalusele alustada Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikliga 59 kooskõlas olevaid tegevusi. Komitee rõhutab, et on oluline tugevdada maksupoliitika kooskõlastamist ja määratleda miinimumstandardid, eelkõige kapitali maksustamise eri vormide puhul.

- **Kontaktisik:** Gilbert Marchlewitz
(tel: 00 32 2 546 93 58 – e-post: gilbert.Marchlewitz@eesc.europa.eu)

- **Majanduspoliitika ja tööstusstrateegia**

- **Raportöör:** Susanna FLORIO (töötajad – IT)
- **Viide:** omaalgatuslik arvamus – CESE 1263/2007

- **Põhipunktid:**

Majanduspoliitika üldsuunised peaksid olema tihedamalt seotud Lissaboni tegevuskava algatustega ning sätestama investeerimise uuendustegevusse ja uutesse tehnoloogiatesse tööstussektoris.

Euroopa Investeerimispank peab andma märkimisväärse panuse, pakkudes stiimuleid teadus- ja arendustegevuseks.

Tuleb vähendada bürokraatiat, eelkõige seoses VKEdega. Teadus- ja arendustegevusse investeerimise stiimulitena võib kasutada ka maksusoodustusi.

Tuleb võtta meetmeid, et reguleerida finantsvaldkonna kaasamist ettevõtete igapäevasesse tegevusse.

EL peab oma rahalisi jõupingutusi teadus- ja arendustegevusse tõhustama. Ka intellektuaalomandi õiguste kaitse tuleks tagada ELi asjakohaste vahenditega.

Koolid, ülikoolid ja muud kõrgkoolid peavad olema teadlikud vajadusest anda (üli)õpilastele ettevõtluseks vajalik kvalifikatsioon. Üks viis kontaktide parendamiseks on ettevõtlusparkide rajamine ülikoolilinnakutesse; teine võimalus oleks tugevdada Euroopa tippkeskuste ning ka Euroopa Tehnoloogiainstituudi rolli.

- **Kontaktisik:** Gilbert Marchlewitz
(tel: 00 32 2 546 93 58 – e-post: gilbert.marchlewitz@eesc.europa.eu)

- **Pangakontode arestimine (roheline raamat)**
- **Raportöör:** Jorge PEGADO LIZ (eri elualad – PT)
- **Viide:** KOM(2006) 618 lõplik – CESE 1237/2007
- **Kontaktisik:** *João Pereira dos Santos*
(tel: 00 32 2 546 92 45 – e-post: Joao.pereiradossantos@eesc.europa.eu)

5. RAHVUSVAHELINE KAUBANDUS JA GLOBALISEERUMINE

- **Maailmakaubanduse integratsiooni ja allhanked**
- **Raportöör:** Gustav ZÖHRER (AT-II)
- **Kaasraportöör:** Göran LAGERHOLM (SV-1. kat)
- **Viide:** omaalgatuslik arvamus – CESE 1255/2007
- **Põhipunktid:**

Vahetoodetega kauplemine on tööstuse muutuste üks olulisemaid tõukejõude ning rahvusvahelise tööjaotuse erivorm. *Offshore* allhanke nähtus (mida mõõdetakse vahetoodete väliskaubavoogudega) ei ole uus areng, vaid see on sünonüüm töö jaotamisel põhinevale tootmisele, mille puhul spetsialiseeruvad ettevõtted sellele, mida nad kõige paremini ja kõige kulutõhusamalt oskavad. Arvamuses keskendutakse üksnes sellele *offshore* allhanke aspektile.

Arvamuses analüüsitakse maailma kaubandussüsteemi arengut Euroopa Komisjoni 2006. aasta lõpus avaldatud uuringu põhjal, vaadeldakse *offshore* allhangete suurenemise põhjuseid, nii toodete kui teenuste puhul, ning ELi tugevaid ja nõrku külgi. Samuti määratletakse kõnealuse protsessi võitjad ja kaotajad, tehakse konkreetseid järeldusi ning antakse soovitusi Euroopa tööstuse jaoks.

Offshore allhankel on mitmeid põhjuseid: madalad tööjõukulud (madalamad palgad ja/või sotsiaalkaitse), kuid olulist rolli etendavad ka tooraine hinnad ja lähedus uutele kasvavatele turgudele. Kuid *offshore* allhanke tõukejõuks võivad olla ka kulueelised, mis saavutatakse tänu leebematele keskkonnaalastele õigusaktidele, või maksueelised. Odav ja tõhus transpordisüsteem on *offshore* allhanke põhieeldus.

Kokkuvõttes on Euroopa Liit edukalt säilitanud juhtpositsiooni maailmakaubanduses, seda nii kaupade kui teenuste sektoris. Euroopa majandus on turuliider paljudes keskmise tehnoloogiatasemega tööstuse valdkondades ja kapitalimahukate kaupade osas. Põhjust muretsemiseks annavad suurenev kaubandusbilansi defitsiit Aasiaga ja ELi pigem nõrk

tulemuslikkus info- ja sidetehnoloogia (IST) valdkonnas. Arengud vahetoodete kaubanduses on Euroopa Liidu jaoks positiivsed, kuid ELi sees tuleb erilist tähelepanu pöörata seeläbi saavutatavate eeliste jaotusele.

Euroopa Liit peab tegutsema maailmakaubanduse õiglaste tingimuste ja (majanduslikult, sotsiaalselt ja keskkonnaalaselt) jätkusuutliku arengu nimel. EL peaks endale oma tugevaid külgi teadvustama ning neid edasi arendama. Just keskmise tehnoloogiatasemega valdkondadele on tihti iseloomulik kõrge uuendussuutlikkus. Lisaks on kindlasti vaja teha ka investeringuid uute valdkondade seadmetesse ja ideedesse.

Offshore allhanke arengut arvestades on tungivalt vaja enam ning diferentseeritud analüüse. Komitee soovib komisjonil käivitada kõnealused analüüsid, mis peaksid sisaldama ka võimalikke lühikese ja keskmise perspektiivi stsenaariume, ning nendesse kaasata asjaomased sidusrühmad. Niisugused analüüsid võivad olla ka osa valdkondlikest uuringutest uue tööstuspoliitika raames ning moodustada aluse aruteludele valdkondlikus sotsiaaldialoogis.

Olulised vastused Euroopa väljakutsetele seoses maailmakaubanduse integratsiooni ja Euroopa tootmise üha kasvava välismaale viimisega on Lissaboni strateegias. Siinjuures rõhutab komitee kohanemis- ja konkurentsivõimelise Euroopa seisukohalt järgmisi otsustavaid punkte globaliseerumisprotsessis: siseturu lõpuleviimine ja tugevdamine, uuendustegevuse edendamine ja tööhõive stimuleerimine.

- **Kontaktisik:** *Amelia Muñoz*
(tel.: 00 32 2 546 8373 87 – e-post: amelia.munozcabezon@eesc.europa.eu)

6. MAKSUPOLIITIKA

- ***Teadus- ja arendustegevuse maksusoodustused***

- **Raportöör:** Peter MORGAN (tööandjad – UK)
- **Viide:** KOM (2006) 728 lõplik – CESE 1260/2007
- **Põhipunktid:**

Komitee soovib igal liikmesriigil kasutada optimaalset maksustiimulite kombinatsiooni, edendamaks VKEda püsijäämist ja kasvu riigi majanduses. Seepärast väljendab komitee üllatust, et teatistes ei mainita maksusoodustusi, mille eesmärk on aidata uutel ettevõtetel kapitali moodustada.

Lisaks soovib EMSK muu hulgas järgmist: käsitleda teatistes täiendavalt ka patente ja litsentse; liikmesriigid peaksid parandama riikidevahelistes teadusprojektides osalevatele

tööstusettevõtetele antavate maksusoodustuste kasutamist; liikmesriigid peaksid otsima võimalusi, kuidas alandada teadus- ja arendustegevust teostavatele vastloodud ettevõtetele riigi poolt kehtestatud kulutusi; nii annetused kui rahalised vahendid teadustööks peaksid Euroopa Liidus saama vabalt liikuda; edendada tuleks teadlaste piiriülest liikuvust; komisjon peaks välja töötama ühise struktuuri teadus- ja arendustegevuse sertifikaatide vastastikuseks tunnustamiseks; püüda ELis kokku leppida ühtne teadus- ja arendustegevuse ning uuendustegevuse maksuõiguslik määratlus; suurendada avaliku sektori investeeringuid ülikoolidesse ja riigi rahastatavatesse uurimisinstituutidesse.

- **Kontaktisik:** *Imola Bedő*
(tel.: 00 32 2 546 83 62 – e-post: imola.bedo@eesc.europa.eu)

- **Otsese maksustamise koordineerimine**

- **Raportöör:** Lars NYBERG (töötajad – SE)

- **Viited:** KOM(2006)823 lõplik
KOM(2006)824 lõplik – {SEC(2006) 1690} – CESE 1264/2007
KOM(2006)825 lõplik

- **Põhipunktid:**

Maksustamise ja siseturuga seonduva töö suunitluse ja eesmärgi osas nõustub komitee komisjoniga selles, et liikmesriikidevahelise koordineerimise ja koostööga on võimalik saavutada maksupoliitika eesmäärke ja kaitsta maksubaasi.

Piiriülesest tegutsevate ettevõtete puhul oleks kahjumi mahaarvamise seonduvaid õiguslikke ja majanduslikke probleeme pikas perspektiivis võimalik lahendada CCCTB (ettevõtete ühine konsolideeritud tulumaksubaas) abil. Nii õiguslikust kui sotsiaalmajanduslikust seisukohast on siiski väga küsitav riigisisest kohaldatava korra laiendamine piiriülestele olukordadele.

Vaadeldes ettevõtete realiseerimata tulu ülekandmist ühest liikmesriigist teise tõstatab komitee küsimuse, kas on mõttekas käsitleda teatistes üksnes erasikuid puudutavaid juhtumeid ja kutsub üles pöörama tähelepanu koostöövajadusele maksuhaldurite vahel, tagamaks selle, et asjaomased riigid saavad õiguspärase osa maksust.

- **Kontaktisik:** *Imola Bedő*
(tel.: 00 32 2 546 83 62 – e-post: imola.bedo@eesc.europa.eu)

7. TERVISE JA TARBIJAKAITSE

• *Patsiendi õigused*

- **Raportöör:** Lucien BOUIS (eri elualad – FR)
- **Viide:** omaalgatuslik arvamus – CESE 1256/2007
- **Põhipunktid:**

Võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, Euroopa Komisjoni teatist „Tervishoiuteenuste alase ühenduse meetme üle peetav arutelu”, tervishoiunõukogu 1. juuni 2006. aasta deklaratsiooni Euroopa Liidu tervishoiusüsteemi ühiste väärtuste ja põhimõtete kohta, Euroopa Kohtu praktikat patsientide liikuvuse osas, Euroopa Parlamendi aruannet patsientide liikuvuse ja Euroopa Liidus toimuvate tervishoiualaste arengute kohta ning Euroopa Parlamendi 15. märtsi 2007. aasta resolutsiooni, kutsub Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee Euroopa Komisjoni üles tegema algatusi rakendamaks patsientide õigusi tunnustavat tervishoiupoliitikat, milleks on vaja:

- koguda ja analüüsida võrreldavaid andmeid ELi kõigis liikmesriikides rakendatavate õigusaktide ja eetiliste normide kohta;
- määratleda ühenduse kõige sobivamad meetmed;
- hinnata korrapäraselt õigusaktide ja valitud meetmete rakendamist;
- levitada kõnealuse töö tulemusi riigi tasandi vastutavatele isikutele ja eri ühiskondlik-ametialaste kategooriate esindajatele ning asjaomastele kasutajatele;
- luua Euroopa patsiendi õiguste päev.

Isiklike õiguste tõhusus sõltub suurel määral käesoleva algatuse kollektiivsest toetusest. Seetõttu on vaja teha jõupingutusi demokraatia rakendamiseks tervishoiu valdkonnas, mis hõlmab kasutajate kollektiivset osalemist ning nende esindatust süsteemi eri osades.

Patsiendiõigused on inimõiguste üks paljudest väljendustest, kuid mitte mingil juhul eraldi kategooria. Neis väljendub idee, et ükski haige ei taha olla tõrjutud ning eelkõige ühiskonnast tõrjutud.

Tuleb teadvustada, et tervishoiusüsteemi kasutajad väljendavad üha enam oma kogemuste ning suurema teadlikkuse põhjal arvamust tervishoiu tingimuste kohta.

Seega on kohane küsida, milline on patsiendi seisund teda puudutava otsuse tegemise protsessis, protseduuride läbipaistvuse ja inimese austamise kontekstis.

Tegemist ei ole tarbijaliku lähenemisviisi toetamisega, vaid tunnistamisega, et patsient on piisavalt küps osalemaks teda puudutava otsuse tegemises vastavalt oma õigustele.

Sõnaandmine kasutajatele ja nende esindajatele on üha olulisem, sest terviseiga seotud küsimused väljuvad tervishoiusüsteemi raamidest ulatudes teistesse valdkondadesse: tootmisviisid, eluviisid, töötingimused, keskkonnakaitse jne. Sellega kaasnevad ühiskondlikud, majanduslikud ja eetilised valikud, mis ei saa enam jääda pelgalt tervishoiu spetsialistide vastutuspiirkonda.

- **Kontaktisik:** Alan Hick
(tel: 00 32 2 546 93 02 – e-post: alan.hick@eesc.europa.eu)

- ***Farmakoloogilised toimeained loomses toidus***

- **Raportöör:** Hervé COUPEAU (eri eluvalad – FR)
- **Viide:** KOM(2007) 194 lõplik – 2007/0064 COD – CESE 1251/2007

- **Kontaktisik:** Yvette Azzopardi
(tel: 00 32 2 546 98 18 – e-post: yvette.azzopardi@eesc.europa.eu)

8. VÄLISSUHTED

- ***Kodanikuühiskonna kaasamine kohalikul tasandil Euroopa Liidu naaberriikide poliitikasse tasakaalustatud ja jätkusuutliku arengu edendamiseks***

- **Raportöör:** Giuseppe Antonio Maria IULIANO (töötajad – IT)

- **Viide:** teabearuanne – CESE 504/2007 fin

- **Põhipunktid**

Teabearuanne, mis esitatakse 15.-16. oktoobril 2007 Euroopa ja Vahemere riikide majandus- ja sotsiaalnõukogude ning samalaadsete institutsioonide tippkohtumisel Ateenas, on koostatud koostöös Kreeka, Prantsusmaa, Tuneesia, Iisraeli ja Palestiina majandus- ja sotsiaalnõukogudega.

Aruandes keskendutakse Vahemeremaade naaberriikidele ja selles rõhutatakse vajadust, et ELi partnerriikide kodanikuühiskond osaleks piirkondlikul ja kohalikul tasandil Euroopa naabruspoliitika elluviimisel. Majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse poliitika eesmärk tuleb lisada riiklikesse tegevusplaanidesse ning kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peavad

võtma tarvitusele kõik meetmed, et toetada ja arendada sotsiaalpartnerite ja ühiskondlik-ametialaste organisatsioonide osalemist kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Nimetatud osalemine peab algama riiklike tegevusplaanide koostamise algetapil ning jätkuma otsustusprotsessis kuni reformide elluviimise ja hindamiseni.

Nõuandvatel organitel on otsustav roll riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, edendamaks osalemist ja tagamaks tasakaalustatud ja säästvat kohalikku arengut sotsiaalsest ja keskkonnakaitsealasest vaatepunktist. Sel moel tagataks tugev seotus naabruspoliitika ellurakendamisega partnerriikides ja poliitika laialdasem tulemuslikkus.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee koos Euroopa-Vahemere majandus- ja sotsiaalnõukogudega on abiks oma teadmiste ja kogemustega majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamise alal, tehes tihedat koostööd Regioonide Komiteega, et valitsuste ja organiseeritud kodanikuühiskonna vahel piirkondlikul ja kohalikul tasandil tekiks võimalikult palju kasulikke koosmõjusid.

- **Kontaktisik:** *Laila Wold*
(tel: 00 32 2 546 91 58 – e-post: laila.wold@eesc.europa.eu)

9. SOTSIAALNE ÜHTEKUULUVUS JA SOTSIAALSED NÄITAJAD

- ***Puuet käsitlevate näitajate ühtlustamine***

- **Raportöör:** Meelis JOOST (eri elualad – EE)
- **Viide:** ettevalmistav arvamus – CESE 1259/2007
- **Põhipunktid:**

Tegevuskava vastuvõtmine, näitajate väljatöötamine ja kvantitatiivsete eesmärkide seadmine liikmesriikidele paljudes kokkulepitud prioriteetsetes valdkondades oleks õige viis edasiliikumiseks ja edu saavutamiseks, mille tulemusel realiseeruksid võrdsed võimalused ka puuetega inimeste jaoks.

EMSK kutsub komisjoni ja liikmesriike üles keskenduma usaldusväärsete ja ühtsete näitajate ning kvantitatiivsete eesmärkide kogumisele iga statistikavaldkonna ja määratletud poliitiliste eesmärkide raames, mille iga liikmesriik peaks saavutama teatud aja jooksul.

Puuetega tegelev kõrgetasemeline töörühm peaks toetama andmete kogumise prioriteetide nimekirja, mis põhineb ISTATis juba olemasolevatel põhinäitajatel.

Liikmesriigid peaksid jätkama oma jõupingutusi, kogumaks puuete kohta andmeid, mis põhinevad soovitatavalt korrapäraselt, näiteks iga kahe aasta tagant avaldatavatel uurimustel.

Euroopa tööjõuvaatlus peaks saavutatud edusamme korrapärasemalt hindama.

EMSK kutsub Euroopa Komisjoni üles lisama Eurostati uurimustesse puuet käsitleva sidusa mooduli, mis sisaldaks eespool nimetatud elemente, ning esitama korrapäraselt aruandeid, mis võimaldaksid nõuetekohaselt hinnata poliitikaid ja määratleda prioriteete.

Liikmesriikide puuetega inimeste organisatsioonid tuleks kaasata vastava riigi seisukohalt esmatähtsate näitajate väljatöötamisse.

- **Kontaktisik:** Ewa Kaniewska
(tel: 00 32 2 546 81 17 – e-post: ewa.kaniewska@eesc.europa.eu)

10. KESKKONNA KAITSE

- **Keskkonna kaitsmine kriminaalõiguse kaudu**
- **Raportöör:** Daniel RETUREAU (töötajad – FR)
- **Viide:** KOM(2007) 51 lõplik – 2007/0022 COD – CESE 1248/2007
- **Põhipunktid:**

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tervitab mõtet, et keskkonna tõsised kahjustused võiksid tuua endaga kaasa kriminaalsanktsioonid. Komitee kordab oma seisukohta, et komisjon peaks olema pädev selleks, et sundida liikmesriike rakendama hoiatavaid ja proportsionaalseid kriminaalsanktsioone juhul, kui see on vajalik ühenduse poliitika rakendamise tagamiseks, eelkõige kaitsmaks keskkonda tõsiste kahjustuste eest. Kõnealuseid sanktsioone tuleks rakendada iga liikmesriigi kriminaalõigussüsteemi raames. Komisjonil peaks olema õigus kontrollida kõnealuses valdkonnas rakendatava kriminaalõiguse tõhusust ja ta peaks seda ka aktiivselt kasutama.

Komitee ei eita, et kuritegelike ühenduste toime pandud kuritegusid tuleb karistada või isegi kriminaalõigusnorme liikmesriikides ühtlustada, kuid ELi lepingus ja kohtuotsustes ilmneb selles osas selge seisukoht: vastavalt ELi lepingu VI jaotises sätestatule saab liikmesriikide kriminaalõigusnorme ühtlustada vaid kriminaalasjadega seotud politsei- ja õiguslase koostöö, mitte EÜ asutamislepingu raames nagu seda pakkus välja komisjon.

Komitee arvates peaks ELi pädevusala piirnema kohustuste määratlemise ja kriminaalsanktsioonide kavandamisega. Sellest kaugemale minemiseks ja karistuste määramiseks oleks vaja ELi lepingu VI jaotisel põhinevat raamotsust.

Samuti kahtleb komitee, kas ELi õiguse raames tohib määratleda maksimaalse karistusemäära.

Komitee soovib, et selged poliitilised aspektid, mis tulenevad pädevuste jaotusest ning roll, mida komitee arvates parlament peaks etendama kriminaalõigusega seonduvate õigusaktide valdkonnas, võiks olla Euroopa Kohtu täpsema kohtupraktika või sellise institutsioonidevahelise lepingu objektiks, mis võiks olla integreeritud käimasoleva valitsustevahelise konverentsi poolt teostatavasse aluslepingute reformimise protsessi. Komitee pooldab viimast võimalust, kuna viivitamatult tuleks sisse viia tõhusad karistused keskkonna kaitsmiseks.

- **Kontaktisik:** Yvette Azzopardi
(tel: 00 32 2 546 9 818 87 – e-post: yvette.azzopardi@eesc.europa.eu)

- ***Hormonaalse või türeostaatilise toimega ained loomakasvatuses***

- **Raportöör:** Ludvik JIROVEČ (eri elualad – CZ)
- **Viide:** KOM(2007) 292 lõplik – 2007/0102 COD – CESE 1253/2007

- **Kontaktisik:** Yvette Azzopardi
(tel: 00 32 2 546 98 18 – e-post: yvette.azzopardi@eesc.europa.eu)

- ***Toitudel märgitud toitumis- ja tervisealased väited***

C-kategooria arvamus

- **Viide:** KOM(2007) 368 lõplik – CESE 1254/2007
- **Kontaktisik:** Eleonora Di Nicolantonio
(tel: 00 32 2 546 94 54 – e-post: eleonora.dinicolantonio@eesc.europa.eu)

11. KALANDUS

- ***Kalandussektori andmete haldamine ja teadusliku nõustamise toetamine***

- **Raportöör:** Gabriel SARRÓ IPARRAGUIRRE (eri elualad – ES)
- **Viide:** KOM(2007) 196 lõplik – 2007/0070 CNS – CESE 1252/2007

- **Põhipunktid:**

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tervitab üldjoontes määruse ettepanekut. Siiski jälgib komitee murega ELi eeskirjade arvu pidevat kasvu, mis toob endaga kaasa halduskoormuse suurenemise. Käesoleval juhul on komiteel kahtlusi selles osas, kas määruse ettepanek tooks tõepoolest kaasa eeskirjade lihtsustamist ja aitaks sel viisil vähendada nii liikmesriikide kui ka asjaomaste poolte halduskoormust.

Komitee arvab järgmist:

- Euroopa Komisjoni esitatud „lõpptarbija” määratlus ei ole täpne, sest selles viidatakse „füüsilistele või juriidilistele isikutele või organisatsioonidele, kes on huvitatud kalandussektori andmete teaduslikust analüüsist” ja leiab, et selle määratluse alusel võiks lõpptarbija olla igäüks. Seepärast soovib komitee komisjonil nimetatud määratlust palju täpsemaks muuta;
- komisjon peaks selgemalt määratlema eeskirjade eiramise põhjused, mille korral kohaldatakse liikmesriikidele sanktsioone, ja tehtavaid finantskorrektsioone diferentseerima;
- komisjon peaks sõnaselgelt sätestama merel toimuvate vaatluste kavade rahastamise liikmesriikide kaudu ning vähendama miinimumini laevapere ülesandeks jäävaid proovivõtuprogramme, sest need võivad tekitada laevaperele liiga suure töökoormuse;
- kalapüügi keskkonnamõju hindamise osas leiab komitee, et Euroopa Komisjon peaks selgelt määratlema, milliseid andmeid on vaja koguda ja kes neid kogub;
- kogutud lähteandmete haldamise ja kasutamise osas soovib komitee kõigile, kellel on määruse ettepaneku alusel õigus kõnealuste andmetega tutvuda, rõhutada andmete konfidentsiaalsuse olulisust;
- määruse ettepanekust tuleks jätta välja säte majandusandmete kogujate vaba juurdepääsu kohta ärruumidele, sest see võib tekitada õigusprobleeme.

Komitee tervitab asjaolu, et ettepanekus rõhutatakse eelkõige kalapüügi keskkonnaspekte ning et selle alusel on võimalik koguda andmeid, mida on vaja, et rakendada kalavarude majandamisele ökosüsteemidel põhinevat lähenemist.

- **Kontaktisik:** Yvette Azzopardi
(tel: 00 32 2 546 98 18 – e-post: yvette.azzopardi@eesc.europa.eu)

12. TRANSPORT

- **Lennujaamamaksud**
- **Raportöör:** Thomas McDONOGH (töötajad – IE)
- **Viide:** KOM(2006) 820 lõplik – 2007/013 COD – CESE 1244/2007
- **Põhipunktid:**

Komisjon peaks kehtestama eri tüüpi lennuväljade planeeringutele konkreetsed kriteeriumid, et tagada lennujaamade praktilisus ja otstarbekus ning õigustada tehtud kulutusi, kui neid kaetakse lennujaamamaksudest.

Lennujaamade julgestuskulud peaks katma riik, sest see puudutab riiklikku julgeolekut.

Julgustada tuleks piirkondlike lennujaamade rajamist ja tegutsemist, sest neil on oluline roll piirkonna majandusel. Samuti vähendavad nad suurte lennujaamade koormust ning pakuvad väärtuslikku abi otsingu- ja päästetöödel.

Lennujaamu tuleb käsitada esmase avaliku teenusena, mis ei pea tingimata raha sisse tooma ja mis võib sõltuvalt asjaoludest vajada toetusi.

Komisjon peaks mõistma nõuetele vastamiseks vajalike maksude ulatust väikestes lennujaamades, kus reisijate vähesuse tõttu ei pruugi lennutegevus leida piisavat majanduslikku tuge.

Lennujaamad peavad vastama vähemalt teatavatele nõuetele. Madalamat teenuse taset ja sellest tulenevalt ka madalamaid lennujaamamakse soovivatele odavlennufirmadele ei saa nõuete täitmise kulusid arvestades alati vastu tulla. Seega tuleks anda lennujaamadele õigus kehtestada lennujaamamakse lennujaama kulude katteks, sõltumata lennuettevõtja nõutavast teenuse tasemest.

Turvakontrollis tuleks kasutada biomeetrilist isiku tuvastamist, et sageli reisijad saaksid kontrolli kiiremini läbida. Vajadusel võib selle maksustada.

Kooskõlas kõnealuses valdkonnas kehtivate Euroopa õigusaktidega peavad lennujaamades olema sobivad tingimused ka puudega ja põduratele inimestele.

- **Kontaktisik:** Sven Dammann
(tel.: 00 32 2 546 93 66 – e-post: sven.dammann@eesc.europa.eu)
- **Bussiteenuste turule juurdepääsu ühiseeskirjad (uuesti sõnastatud)**
- **Raportöör:** Frank ALLEN (eri elualad – IE)
- **Viited:** KOM(2007) 264 lõplik – 2007/0097 COD – CESE 1247/2007
- **Kontaktisik:** Sven Dammann
(tel.: 00 32 2 546 93 66 – e-post: sven.dammann@eesc.europa.eu)

13. PÕLLUMAJANDUSMASINAD

- ***Põllumajanduslikud ratastraktorid – kaitsekonstruktsioonid***
C-kategooria arvamus
 - **Viide:** KOM(2007) 310 lõplik – CESE 1240/2007
 - **Kontaktisik:** *João Pereira dos Santos*
(tel: 00 32 2 546 92 45 – e-post: Joao.pereiradossantos@eesc.europa.eu)

 - ***Põllumajanduslikud ratastraktorid – haakeseadised***
C-kategooria arvamus
 - **Viide:** KOM(2007) 319 lõplik – 2007/0117 COD – CESE 1241/2007
 - **Kontaktisik:** *João Pereira dos Santos*
(tel: 00 32 2 546 92 45 – e-post: Joao.pereiradossantos@eesc.europa.eu)
-